

LECȚIE PUBLICĂ

«Războiul Hibrid:
amenințări și riscuri
pentru Moldova»

iPE
INSTITUTUL POLITICII EFECTIVE
ИНСТИТУТ ЭФФЕКТИВНОЙ ПОЛИТИКИ

În centrul
Europei din
nou e război—
unul hibrid.

Războiul hibrid este dorința unui stat de a impune altui stat (state) voință sa politică printr-un set de măsuri politice, economice, informaționale, fără a declara război oficial, în conformitate cu dreptul internațional.

Particularitățile războiului hibrid

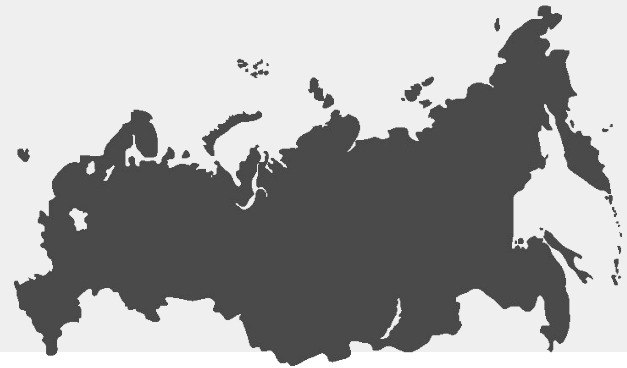
Trăsătura principală a războiului hibrid constă atât în menținerea influenței asupra teritoriilor străine, cât și în controlul minții și al emoțiilor poporului.

Obiectele țintă în războiul informațional sunt:

- rațiunea, voința și sentimentele populației țării-dușmane, mai ales în timpul alegerilor, în perioada referendumurilor și a situațiilor de criză;
- sistemele decizionale politice, economice, sociale, științifice și tehnice, în domeniul securității și apărării;
- infrastructurile informaționale ale țării.

Obiectivele războiului hibrid în spațiul post-sovietic

Principalul scop - preluarea completă a controlului său asupra țării ori al regiunii acesteia, păstrând, în același timp, o independență formală. Evoluția evenimentelor demonstrează că prăbușirea proiectului „Novorossia” a impus Kremlinul să întoarcă regiunea Donbass sub controlul Kievului, bineînțeles, cu anumite condiții. Un scenariu similar poate fi realizat și în Transnistria.

Doctrina Gherasimov și războiul non-liniar

“Regulile de bază ale războiului s-au schimbat, iar importanța mijloacelor non-militare în atingerea obiectivelor politice și strategice a crescut. Războiul nu mai este în prezent doar militar, ci în același timp se duce în plan politic, economic, informațional și umanitar. Conflictul informațional și acțiunile forțelor speciale sunt elemente cheie în purtarea ostilităților.

În schimb, forțele militare convenționale sunt folosite ca amenințare doar la un anumit stadiu, pentru a asigura victoria finală.”

V. Gherasimov
Șeful Statului Major al
armatei ruse

Vocea “Russkiy Mir”

“...Încetați (câtre Guvernul RM) imediat politica rusofobă. Trebuie neapărat să știți că nu vom permite nimănui să murdărească onoarea, demnitatea și numele Rusiei” (2017).

“...mă aflu în RM „într-o deplasare de lungă durată”, “ îl recunosc în calitate de președinte numai pe Putin” (2008).

Klimenko V.,
Congresul Diasporei Ruse
RM

Avantajele războiului informațional

Imprevizibilitate

Atacul neașteptat asupra
adversarului.

Disimulare

Ascunderea etapei de pregătire
a atacului.

Camuflare

Condițiile perfecte pentru a
camufla și a ascunde intențiile
adevărate, ca opțiune de a
acționa sub “drapelul străin”.

Absența urmelor

Lipsa urmelor materiale ale
agresiunii, care ar permite să
identifice agresorul adevărat
pentru a fi atras la răspunderea
internațională.

Fără invazie

Invazia militară pe teritoriul
adversarului și ocuparea
acestui teritoriu, pentru a
obține scopurile agresorului,
lipsește de facto.

Fără luptă

Prejudiciu, comparat cu rezultatele
acțiunilor militare pe teritoriul țării
-victimă, fără anunțare oficială a
stării de război.

Propaganda rusă -

eficientă și necruțătoare.

Cum procedează propaganda rusă

Scopul

Grupul-țintă

Sarcina

Țara. Popor.
Grupuri-ținte.

Modalitățile prin care propaganda rusă își atinge obiectivele

Propaganda :

Colectează datele
necesare

Propaganda :

Prelucrează și
interpretează datele
reieșind din
obiectivele stabilite

Propaganda :

Substituie datele

Propaganda :

Manipulează cu
informația trucată

Important!

Propaganda pune accent pe sentimente și emoții, dar nu pe argumente raționale.

Pe ce se axează propagandiștii ruși

Se ia în
considerație:

specificul grupului
țintă

Se ia în
considerație:

motivația membrilor
grupului: ce-și
doresc, respectiv li se
oferă exact acest
lucru

Se ia în
considerație:

imagini și
stereotipuri deja
existente

**— Конечно, у тебя должно
быть свое мнение, и сейчас
я тебе его расскажу.**

(Desigur că trebuie să ai o
opinie, acum am să ți-o
spun.)

Propagandă omniprezență

Propagandiștii ruși utilizează următoarele practici de succes:

- ★ Influența totală a propagandei.
- ★ Iraționalismul propagandei, se face apel la emoții, reacțiile inconștiente, se trezesc instinctele primare.

Minciuna în propagandă

*«Cu cât e minciuna mai
sfruntată, cu atât prinde
mai repede»*

Joseph Goebbels,
Ministrul Propagandei Publice
german (1933-1945)

Important!

Goebbels a introdus în propagandă modernă principiul: persoana care a spus lumii primul cuvânt întotdeauna are dreptate.

Oamenii nu resping informația, deoarece tot ce este nou provoacă curiozitatea...

Principiile propagandei lui J.Goebbels

Propaganda trebuie să fie suficientă, mai mult decât suficientă

Propaganda trebuie livrată maselor continuu, zi și noapte. Nu există exces de propagandă, oamenii acceptă doar acele informații care le sunt repetate de mii de ori.

Simplitatea maximă a tuturor mesajelor

Este necesar ca cel mai umil individ să priceapă cele scrise, auzite sau citite: dacă un muncitor înțelege informația, atunci un profesor de școală o va asimila fără probleme.

Omogenizarea maximă a mesajelor scurte, clare și expresive

Mesajul și sloganul se repetă de mai multe ori și obligatoriu la sfârșitul discursului sau articolului.

Principiile propagandei lui J.Goebbels

Lipsa unei alternative

Propaganda nu permite dubii sau careva alternative. Oamenii sunt lipsiți de posibilitatea de a alege, alegerea deja a fost făcută în locul lor. Tot ce le rămâne oamenilor este să înțeleagă informația, s-o accepte, ca ulterior să perceapă ideile impuse ca fiind proprii.

Apel preponderent la emoții cu impact minim asupra rațiunii

Vă amintiți? Propaganda nu este o știință. Dar hipnotezează oamenii cu sutele de mii și permite să faci tot ce dorești cu ei. Astfel, mintea nu mai contează.

Șocul și minciuna sunt cei doi piloni pe care se ține propaganda rusă

Dacă oamenilor le sunt livrate careva idei treptat, fără grabă, rezultatul dorit nu va fi atins pentru că minciunile mărunte nu funcționează. Iată de ce informația trebuie să ”taie răspirația”, fiind că doar informația-șoc se transmite din gură-n gură cu repeziciune.

Joseph Goebbels

O minciună repetată de o mie de ori rămâne o miciună, dar o minciună repetată de un milion de ori devine adevăr.

Cu cât e minciuna mai sfruntată, cu atât prinde mai repede.

Spune o minciună de mai multe ori și ea va deveni adevăr.

Propaganda nu trebuie să fie corectă, blândă, prudentă sau umilă. ea trebuie să ducă la succes.

Hermann Göring

Firește, oamenii nu vor război. Pur și simplu, tot ce trebuie făcut este doar să le spui că sunt atacați, iar pe pacifiști să-i denunți că nu sunt patrioți și că pun țara în pericol. Funcționează la fel în orice țară.

— *Hermann Göring* —

AZ QUOTES

"Chipul dușmanului" în propagandă

Propaganda rusă funcționează datorită următoarelor condiții:

Propaganda funcționează datorită miturilor

Cel mai răspândit mit este – "Inamicul ne împiedică ..." și "Suntem înconjurați de dușmani".

Idea solidarității poporului împotriva dușmanului comun

Suntem înconjurați de dușmani. Tu cu mine suntem de același sânge, suntem frați.

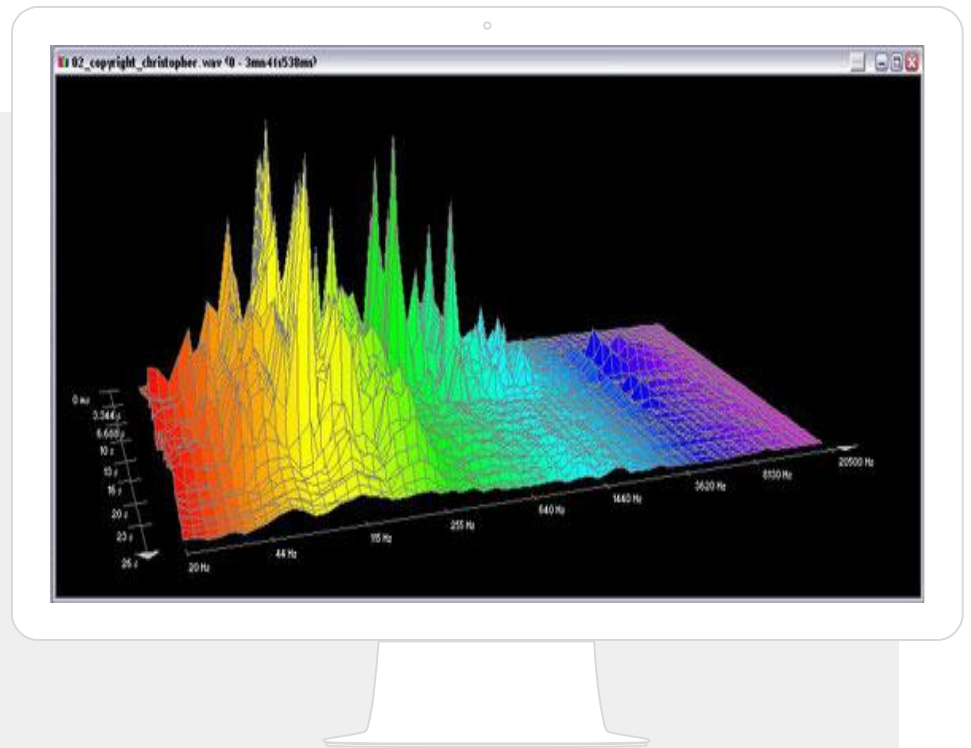
Propaganda funcționează în baza fobiilor

Se fixează prioritatea – de a înspăimânta lumea prin toate metodele. Oamenii demoralizați și înfricoșați se supun și acceptă ideile și activitățile, care în mod normal ar fi nefirești.

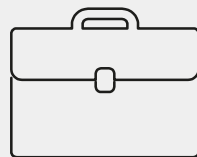
Mass-media

- ★ În dependență de poziție, acordă **atenția selectivă** evenimentelor;
- ★ Alege **titlurile** articolelor care nu corespund conținutului;
- ★ Utilizează **declarații** din partea anumitor persoane, care în realitate n-au avut loc;
- ★ **Modifică sensul citatelor**, trunchiază expresiile și discursurile care, rupte din context, își schimbă sensul, fiind chiar contrariu acestuia.

Crearea valului informațional

Una din tehnicile de succes ale propagandiștilor asupra maselor este crearea valului informațional. Scopul: crearea **efectului "bolovan de zăpadă"** – produsul creat de mass-media, se răspândește în spațiul informațional la nivel de relații interpersonale ca o lavă, deja fără aportul propagandiștilor.

48,65 miliarde ruble

*Valoarea totală a sprijinului de
stat mass-media
pro-guvernamentale din Rusia**

*anul 2014

Stilul propagandei rusești

Putin

Președintele rus Putin, criticând turcii pentru atacul asupra avionului militar rus, care a survolat spațiul aerian turc, a menționat: ”Turcii au încercat să-i pupe-n fund pe americani”.

Glaziev

Serghei Glaziev, consilierul lui Putin, l-a numit pe Președintele ucrainean Petro Poroșenko ”Frankenschtain nazist”.

Rogozin

Dmitrii Rogozin l-a comparat pe fost prim-ministru Arsenii Iațeniuc, cu o ”păpușă gomflabilă din sex-shop”.

Exemplu: Barack Obama

ИРИНА, ЧТО ВЫ СМОТРИТЕ?
СДЕЛАЙТЕ ХОТЬ ЧТО-НИБУДЬ
ДА, ПОНЯЛА, УЖЕ НЕСУ

deputat în Dumă rusă Irina Rodnina a publicat o poză în photoshop cu soții Obama, care cică privesc cu nostalgie la o banană

Rusia atacă democrația

Federația Rusă nu-și propune careva valori proprii, ci atacă democrația și valorile europene:

- ★ SUA este **sursa pericolului** în întreaga lume;
- ★ Ideea unei Europe unite **este utopică**;
- ★ Guvernele locale sunt niște **marionete americane** care execută ordinele din Washington;
- ★ În spațiul post-sovietic **nu mai există niciun stat normal**, peste tot sunt doar probleme și degradare.

Metodele propagandei ruse

”Al nostru” și ”al vostru”

Având un pericol extern real sau inventat, oamenii instinctiv se unesc în jurul liderului. Astfel, ”puterea” doar trebuie să le explice cine-i ”al nostru” și cine-i ”dușmanul” .

Etichetare

Dușmanul ideologic este etichetat în maniera să provoace doar asocieri negative. Cele mai frecvente etichete la moment sunt – hunta, fasciști, liberali.

Majoritate

Paradoxal, însă referindu-se la majoritate, propagandiștii obțin majoritatea.

Substituirea adevărului cu minciună

Deseori substituirea trece de orice închipuire și logică.

De exemplu, afirmație că ”Vestul a introdus sancțiunile împotriva Rusiei fiind speriat de creșterea ei economică”, dar în realitate economia rusă se afla în scădere încă până la introducerea sancțiunilor.

Deductia greșită este lipsită de argumente.

Până când îl avem pe Putin, Rusia va exista, când Putin nu va exista – nu va mai fi nici Rusia. De ce? Nu se explică. Este o certitudine.

Titlurile

Majoritatea utilizatorilor internetului **citesc doar 20%** din conținutul publicației: la început, puțin la mijloc și sfârșitul. Însă, doar titlurile știrilor, în special, informează . Astfel, titlurile au devenit armă pentru propagandiști.

Teoriile conspiraționale

Toate explicațiile logice devin falsuri, însă scenariile inventate sunt considerate credibile:

- Navalnii în serviciul MI 6,
- planul lui Dalles,
- conspirații secrete privind nimicirea Rusiei cu armamentul OMG.

Cu cât mai teribilă este ipoteza, cu atât mai mulți urmași se vor ghida după aceasta. Și mai mulți adepți apar în cazul în care va răsună în mass-media.

Fake-uri propagandei
rusești

Fake-uri

Yatsenyuk a luptat în Cecenia și a participat la torturile și execuțiile prizonierilor războiului rus.

Președintele Comitetului de anchetă al Rusiei, într-un interviu cu ziarul, l-a acuzat pe Arseniy Yatsenyuk, prim-ministru al Ucrainei.

Naționaliștii ucraineni au demolat barbar monumentul „Patriei”.

„Primul canal” din Rusia prezintă istoria terifiantă a presupusei răstigniri a unui copil în Ucraina (Slavyansk). Reportajul conținea următoarea declarație: „Ei au luat un copil, băiat în vârstă de trei ani, în pantaloni scurți, tricou, după cum Isus ar fi fost bătut în cuie pe panoul de publicitate”.

Scrutinul electoral din Ucraina

În 2015 „Pervii Canal” din Rusia a utilizat falsuri pentru a prezenta știrea: Iarosh - liderul clasamentului în campania electorală din Ucraina, ceea ce era incorect.

Propaganda rusă în Moldova

“Clubul Bizantin”

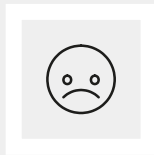
Interesele declarate:

1. Moldova - punct de referință strategic al Rusiei în Balcani.
2. Este necesar de a anula Acordul de Asociere al RM cu UE.
3. A oferi un astfel de statut Transnistriei, ce ar permite regiunii să influențeze politica externă și internă a Moldovei.
4. Accesul liber la mass-media din Rusia pe piața informațională din Moldova.

Deschiderea
reprezentanței "CB" în
Moldova (mai, 2017)
Reprezentant În RM:
V.Bukarsky

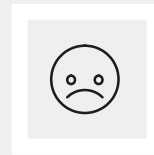

Grupuri-țintă

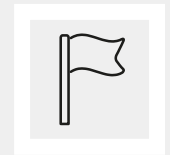
Oamenii

Care trăiesc nostalgia pentru URSS

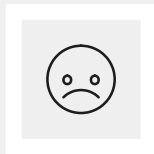
Oamenii

Care nu au posibilitatea de a se realiza în noile realități sociale și economice

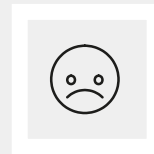
Oamenii

Care văd în Rusia un lider mondial

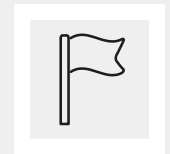
Oamenii

Care nu au încredere în Moldova reintegrată în UE

Oamenii

Care nu cunosc limba de stat

Oamenii

Care continuă să trăiască în „Russkiy Mir“

Tancuri americane în centrul Chișinăului

În luna mai 2016 Ministerul Apărării a efectuat un stagiu militar moldo-american. Aproximativ 100 de unități de echipamente de inginerie militară a SUA au sosit în țară. Filiala agenției ruse „Sputnik” în Moldova a raportat că „tancurile americane au inundat centrul Chișinăului”. Partidului Socialiștilor Republicii Moldova au protestat împotriva armatei americane.

REN TV Moldova

In emisiunea „Voennaia Taina“ (din 30 ianuarie 2016), prezentatorul a declarat: „Autoritățile moldovene au aplicat deja pentru aderarea la NATO“.

KP Moldova

04 ianuarie 2017, versiunea electronică a ziarului „Komsomolskaia Pravda în Moldova“ a publicat un articol intitulat „Farmaciile din Chișinău au încetat să vorbească în limba rusă, chiar și cu oaspeții din Moldova: Nu vă place, muriți!“.

Scopurile razboiului hibrid in Moldova

1. Ostilitatea diferitelor grupuri din cadrul aceluiași stat.
2. Crearea condițiilor pentru venirea la putere a forțelor politice pro-ruse.
3. Subminarea încrederii în guvernul central și în mass-media locală.
4. Subminarea încrederii integrării în UE în societate.
5. Injectarea societății cu sentimentul anti-american.
6. Promovarea ideii anti- NATO.
7. Crearea unor câmpuri închise informaționale de comunicare.
8. Funcționarea identității sovietice - pentru a opri fasciștii ș.a.m.d.

Cum de oprit războiul hibrid?

1. *A convinge cetățenii că ei au dreptate.*
2. *A asigura stabilitatea politică.*
3. *A înrola sprijinul comunității internaționale.*

Recomandările Institutului Politici Efective (IPE)

1. Monitorizarea spațiului informațional din Republica Moldova pentru a identifica direcțiile principale ale propagandei ruse, „agenți de influență“, utilizați pentru formarea opiniei publice și propaganda rusa.
2. Pregătirea informației și a materialelor analitice privind politica internă și externă a Republicii Moldova, publicarea acestora drept surse de informație și utilizarea altor mijloace de explicare.
3. Atragerea liderilor de opinie din Moldova, oameni de știință, istorici, politologi etc. pentru a respinge atacurile hibride.
4. Desfășurarea conferințelor, meselor rotunde și altor evenimente pe tema atacurilor hibride asupra Moldovei.
5. Crearea unui portal de informații analitice ce ar avea drept scop: lupta cu propaganda și cu dezinformarea despre Moldova, Uniunea Europeană, Statele Unite ale Americii.
6. Stop-fake (oprirea falsurilor): prin polemici, explicând și argumentând că propaganda rusă și materiale lor se bazează pe ficțiune.

Războiul Hibrid: amenințări și riscuri pentru Moldova

Institutul Politicii Efective (IPE)

Moldova, Chișinău

Str .S. Lazo 40, etajul 7

E-mail: iep.politics@gmail.com

www.iep.md

Autorii:

V. Andrievski, doctor în istorie

A. Iacovenco, masterand în științe politice

Adoptarea:

V. Fonari, dr.conf.

Ищите дополнительную информацию в нашей страничке на фейсбук

<https://www.facebook.com/ipe.moldova/>

This template is free to use under [Creative Commons Attribution license](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).